

Revisjoner:	1	Utskriftsvennlig versjon
SIKKERHETSDATABLAD		

1. Identifikasjon av kjemikalitet og ansvarlig firma

Revisjonsdato:	10.03.2010
Handelsnavn:	Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)
Produkttype:	DRIVPATRONER (GASS)
Artikkelnr:	300348, 300341
PR-nr:	
Nødtelefon1:	Giftinformasjonen 22 59 13 00
Leverandør/omsetter:	ITW Construction Products AS
Besøksadresse:	Billingstadsletta 14
Postadresse:	Postboks 54
Postnummer	1396
Poststed:	Billingstad
Land:	Norge
Telefon:	67 17 36 00
Telefax:	67 17 36 01
E-post:	post@kartro.no
www:	http://www.kartro.no
Kontaktperson:	Olav Henden
Kontaktperson e-post:	produkt@itw.no
HMS-datablad utarbeidet av:	Essenticon AS
Besøksadresse:	Leif Weldingsvei 14
Postnummer	3208
Poststed:	Sandefjord
Land:	Norge
Telefon:	+47 33 42 34 50
Telefax:	+47 33 42 34 59
www:	www.essenticon.com

2. Viktigste faremomenter

	
Helsefare:	Ikke ansett helsefarlig i ht. gjeldende regelverk.
Sikkerhet:	Ekstremt brannfarlig. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.
Miljøfare:	Ikke ansett miljøfarlig i ht. gjeldende regelverk.

3. Opplysninger om kjemisk sammensetning

Cas-nr	EC-nr	Navn	Kons. (vekt%)	Fareklasse/ Anm.
115-07-1	204-062-1	propen	50-100	F+; R12

Tegnforklaring: T+=Meget giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, E=Ekspløsv, O=Oksiderende, F+=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig IK=Ikke Klassifiseringspliktig	
Ingrediens informasjon	Se avsnitt 16 for forklaring av risikosestninger

4. Førstehjelpstiltak

Generelt:	Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Innånding:	Frisk luft og hvile. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt:	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Ikke bruk løsemiddel.
Øyekontakt:	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging:	Svelging er lite sannsynlig fordi produktet leveres i aerosolboks.

5. Tiltak ved brannslukking

Passende slukningsmiddel:	Pulver, skum eller CO ₂ ,
Uegnet slukningsmiddel:	Bruk ikke direkte vannstråle, da dette kan spre brannen.
Brann- og eksplosjonsfarer:	Ekstremt brannfarlig. Aerosolbokser kan eksplodere i tilfelle brann. Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
Personlig verneutstyr ved slukking av brann:	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, anbefales å bruke åndedrettsvern.
Annen informasjon:	Hold spill borte fra kloakk og vannkilder. Grøft (lag diker) for å kontrollere vannavrenning. Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell:	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå kontakt med hud, øyne og innånding av damper. Unngå gnister, flammer, røyking og varme.
Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø:	Unngå utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
Egnede metoder for skadebegrensning og opprensning:	Ventiler godt og stopp utstrømmingen hvis mulig. Fjern antennelseskilder. Påse at spilt materiale ikke når trange områder som kloakk pga. eksplosjonsfare. Avrenning til kloakknnett som er designet for å forhindre dannelse av eksplosive konsentrasjoner av damper kan tillates.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndteringsveiledning:	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av gasser/damper og aerosoler. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Vær forsiktig med røyking, åpen ild, gnist og sveising. Statisk elektrisitet og gnistdannelse skal forhindres. Unngå å spraye på varme flater.
Lagringsanvisning:	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Brannfarlig eller brennbart: Holdes vekk fra oksiderende stoff, varme og flammer. Trykkbeholder: skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperatur over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Oppbevares opprettstående.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

Ingrediens navn	Cas-nr	ppm	mg/m ³	Adm.år	Anm.
Forebyggende tiltak:	Ventilasjon: All håndtering skal foregå på godt ventilert sted.				
Åndedrettsvern:	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt).				
Øyevern:	Ved fare for sprut benyttes tettsluttende, godkjente vernebriller.				
Arbeidshansker:	Bruk vernehansker av: Neoprengummi. Nitrilgummi. Gjennombruddstid er ikke kjent, skift hansker ofte.				
Verneklær:	Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.				

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform:	Aerosol.
Løselighet:	Uoppløselig i vann.
Tetthet:	< 1 g/cm ³
Damptrykk:	< 110 kPa
Kokepunkt:	(°C, intervall) 0
Flammepunkt:	< 0°C
Annen informasjon:	Selvantennelsestemp. (°C) 455

10. Stabilitet og Reaktivitet

Stabilitet:	Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.
Reagerer med:	Forhold som skal unngås: Unngå sterk oppvarming.
Farlige spaltningsprodukter:	Ved termisk dekomponering dannes: Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO ₂), Nitrose gasser (NO _x), Gasser/damper/røyk.

11. Opplysninger om helsefare

Innånding:	Innånding av damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
Hudkontakt:	Langvarig og/eller gjentatt kontakt kan gi tørr hud eller oppsprekking.
Øyekontakt:	Sprut kan medføre irritasjon.
Akutte og kroniske skadevirkninger:	Gjentatt og langvarig eksponering for løsemidler kan gi varig skade på sentralnervesystemet og indre organer som lever og nyrer
Kreft:	Inneholder ingen komponenter med kjente, kreftfremkallende egenskaper.

12. Opplysninger om miljøfare

Mobilitet:	Ingen opplysninger.
Nedbrytbarhet:	Ingen opplysninger.
Akkumulering:	Ingen opplysninger.
Økotoksitet:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha en skadelig eller forstyrrende effekt på miljøet.

13. Fjerning av rester og avfall

Generelt:	<p>Farlig avfall etter Forskrift om farlig avfall.</p> <p>Behandlingsmetoder Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter.</p> <p>Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.</p> <p>Forurenset emballasje Avhend tom emballasje i samsvar med nasjonale og lokale forskrifter.</p>
Avfallsgrupper (EAL-koder):	14 06 03 andre løsemidler og løsemiddelblandinger

14. Opplysninger om transport

Varenavn/Proper Shipping Name:	AEROSOL n.o.s (propan, propen)/AEROSOLS n.o.s (propane, propene)
UN-nr:	1950
Farlig gods ADR/RID:	Ja, Klasse: 2, Klassifis.kode: 5F, Fareseddel: 2.1
Farlig gods IMDG:	Ja, Klasse: 2, EmS: F-D, S-U
Farlig gods IATA/ICAO:	Ja, Klasse: 2, Fareseddel: 2.1
Generell transport info:	

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Handelsnavn:	Fuel Cell IM90i (300348)/ Fuel Cell IM65/IM250, IM50/IM200 (300341)
--------------	---

Farebestemmende komponenter:	propen (50-100%)
R-setninger:	R12 Ekstremt brannfarlig.
S-setninger:	S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
EF-etikett:	Nei
Referanser:	Norsk stoffliste. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, 2007. Forskrift om farlig avfall. Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO. EU-direktiv 2008/58/EC (30 ATP), EU-forordning 1907/2006/EC.
Annen informasjon:	Sikkerhetssetninger Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

16. Andre opplysninger

Leverandørens merknader:	Utstedelsesdato 10.03.2010 Databladstatus 30 ATP. Signatur BHH Forbehold om ansvar Opplysningene i dette datablad anses korrekte i henhold til dagens kunnskaper og erfaring, men det kan ikke gis noen garanti at informasjonen er fullstendig. Det er derfor i brukerens interesse å forsikre seg om at informasjonen er tilstrekkelig for det tiltenkte bruksområde.
Risiko-setninger(fra pkt. 3):	R12 Ekstremt brannfarlig.